

Pyhien juhlina. Apostoli(t).

Aamupalveluksen evankeliumi (yhden ja useamman apostolin päivänä, kreikkalaisen käytännön mukaan)

(Luuk. 10: 1 – 15).

”Siihen aikaan Herra valitsi vielä seitsemänkymmentäkaksi opetuslasta ja lähetti heidät kaksittain edellään jokaiseen kaupunkiin ja kylään, johon hän aikoi itse mennä. Hän sanoi heille: ”Satoa on paljon, mutta sadonkorjaajia vähän. Pyytäkää siis herraa, jolle sato kuuluu, lähettämään väkeä elonkorjuuseen. ”Menkää, minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Älkää ottako mukaanne rahakukkaroa, älkää laukkuja älkääkään jalkineita. Älkää matkan varrella pysähtykö tervehtimään ketään. Ja kun tulette johonkin taloon, sanokaa ensiksi: ”Rauha tälle kodille.” Jos siellä on joku, joka on rauhan arvoinen, hän saa teidän toivottamanne rauhan. Ellei ole, toivotuksenne palaa teille. Jääkää siihen taloon ja syökää ja juokaa mitä teille tarjotaan, sillä työmies on palkkansa ansainnut. Älkää siirtykö talosta toiseen. ”Kun tulette kaupunkiin ja teidät otetaan siellä vastaan, syökää mitä teille tarjotaan, parantakaa kaupungin sairaat ja kertokaa kaikille: ”Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle.” Mutta jos teitä johonkin kaupunkiin tultuanne ei oteta vastaan, menkää sen kaduille ja julistakaa: ”Me pyyhimme pois pölynkin, joka teidän kaupungistanne on jalkoihimme tarttunut – pitäkää hyvänänne! Mutta tietäkää, että Jumalan valtakunta on tullut lähelle! Minä sanon teille: Sodomakin pääsee tuomiopäivänä vähemmällä kuin sellainen kaupunki. ”Voi sinua Korasi! Voi sinua, Betsaida! Jos teidän kaduillanne tehdyt voimateot olisi tehty Tyroksessa tai Sidonissa, niiden asukkaat olisivat jo aikoja sitten verhoutuneet säkkiin, istuneet tuhkassa ja katuneet. Tuomiopäivänä Tyros ja Sidon pääsevätkin vähemmällä kuin te. Entä sinä, Kapernaum, korotetaanko sinut muka taivaaseen? Alas sinut syöstään, alas tuonelaan saakka!”

Sama teksti löytyy Matteukselta (Matt. 9: 37 – 38; 10: 7 – 16; 11: 20 – 24). Luukas kertoi jo aikaisemmin kahdentoista opetuslapsen valinnan ja heidän lähettämisen (Luuk. 9: 1 – 6). Hän ei luettele heitä. Nyt Jeesus lähettää seitsemänkymmentäkaksi opetuslasta. Tässä yhteydessä Luukas ei käytä heistä nimitystä apostoli. Matteus kertoessaan kahdentoista opetuslapsen lähettamisestä nimittää heitä apostoleiksi (Matt. 10: 2). Apostoli tarkoittaa lähetettyä tai lähettilästä.

Luvun seitsemänkymmentä tai seitsemänkymmentäkaksi taustalla on todennäköisesti Vanhan testamentin luettelo maailman kansoista (1. Moos. 10: 2 – 31). Heprealaisen tekstin mukaan kansoja on seitsemänkymmentä mutta kreikkalaisen Septuaginta -tekstin mukaan seitsemänkymmentäkaksi.

Muitakin selityksiä on olemassa näille luvuille. Vanhassa kirkossa huomioitiin erämaavaelluksen ajalta oleva kertomus jossa kansa tuli ”Elimiin; siellä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä taatelipalmua. He leiriytyivät sinne veden ääreen.” (2. Moos. 15: 27). Kahdentoista vesilähteen katsottiin ennakoivan kahtatoista apostolia ja seitsemänkymmenen taatelipalmun seitsemääkymmentä opetuslasta. Vesilähteet ravitsivat taatelipalmuja. Varhaisessa kirkossa nähtiin, että apostolit ”ravitsivat” muita opetuslapsia ja nämä myöhemmin kirkon johtajia ja pyhiä. Luvut seitsemänkymmentä tai seitsemänkymmentäkaksi voivat tulla myös Mooseksen avukseen saamista vanhimmista (vrt. 4. Moos. 11: 16 – 30). Huomionarvoista on, että Luukas kertoo Kirkon lähetystyön perustuvan Jeesuksen tehtävään, lähetystyö on siis Hänen tehtävänsä jatkamista.

Jeesus lähetti opetuslapsensa kaksittain julistamaan Jumalan valtakunnasta. Näin he voivat tukea toisiaan, tuoda julistuksessaan esille totuuden (5. Moos. 19: 15: ”Asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla”) ja osoittaa todeksi evankeliumin opettaman rauhan. Lisäksi he tukivat toinen toisiaan. Ehkä tunnetuin apostolipari olivat Paavali ja Barnabas.

”Minä lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle” tuo esille kaksi asiaa. Ensinnäkin opetuslapset voivat kohdata vihamielisiä ihmisiä. Opetuslasten (ja kaikkien kristittyjen) on uhrattava (koettava vaikeudet) kristillisessä elämässä. Sudet kuvaavat kristityille vihamielisiä tahoja. Jotkut tutkijat ymmärtävät tekstin toisella tavoin. He näkevät siinä Vanhan testamentin kuvauksen siitä, miten toisilleen vihamieliset eläimet elävät rauhanomaisesti yhdessä (Jes. 11: 6; 65: 25).

Jeesus ohjeisti opetuslapset lähtemään työhön ilman ”rahakukkaroa, laukkuja tai jalkineita”. Näin he pystyivät keskittymään oleellisimpaan: Jumalan sanan julistamiseen. Lisäksi he olivat oikeutettuja saamaan kaiken tarvitsemansa paikallisilta ihmisiltä.

Miksi ei saanut matkalla pysähtyä tervehtimään ketään? Todennäköisin vastaus on, että työllä oli suuri kiire, eikä aikaa saanut hukata mihinkään. Keskustelun aloittaminen jostain muusta asiasta kuin Jumalan valtakunnasta johtaisi sosiaalisen verkoston muodostumiseen, ja siihen käytetty aika olisi pois lähetystyöstä. Rauhan toivottaminen taloon on vanha tapa. Vanhasta testamentista se löytyy useista paikoista (esimerkiksi Ps. 122: 6 – 8, 1. Sam. 25: 6). Siinä toivotetaan yhteiskunnallisen rauhan lisäksi myös kaikkea muuta hyvää, kristillisessä mielessä se tuo esille rauhan Jumalan kanssa. Se on siis samalla siunauksen toivotus.

”Syökää ja juokaa, mitä teille tarjotaan” sisältää kaksi huomioitavaa asiaa. Ensinnäkin piti tyytyä siihen, mitä oli tarjolla, vaikka se olisi vähäistäkin. Toiseksi vieraanvaraisuus menee etusijalle, tarjottu on vastaanotettava, vaikka olisi paastoaika. Talon kannalta ajatellen paaston mahdollisuus on aina, mutta vieraiden tulo ja lähimmäisenrakkaus edellyttää, että vieraille tarjotaan ”parasta”. Vieraan lähdettyä paastoa voidaan jatkaa.

Talosta toiseen siirtymisen kieltäminen on yhteydessä siihen, että opetuslapsen ei pitänyt etsiä ”parempaa taloa”. ”Työmies on palkkansa ansainnut” on vanha, jo Mooseksen kirjoissa oleva ohje (5. Moos. 24: 15: Päivätyöläisen palkka on maksettava hänelle ennen auringonlaskua). Kuitenkin jo ensimmäisellä vuosisadalla todettiin, että liian pitkäksi ajaksi ei saanut jäädä taloon, jotta talolle ei muodostuisi opetuslapsesta suurta taloudellista rasitetta.

Jumalan valtakunnasta julistettiin parantamalla sairaita ja julistamalla Jumalan valtakuntaa. Järjestys on mielenkiintoinen, ensin piti parantaa, sitten julistaa. Oliko kysymys siitä, että parantamalla herätettiin ihmisten mielenkiinto opetusta kohtaan. Parantaminen todisti, että Jumalan voima on opetuslasten kanssa.

Tähän asti Luukas on tuonut esille lähetystyön myönteisiä puolia. Nyt hän kiinnittää huomiota lähetystyössä kohdattaviin vaikeuksiin. Samalla tavoin kuin Jeesus kohtasi vihamielisyyttä, sitä tulevat kohtaamaan myös lähetystyöntekijät. Mutta vaikka heitä pidettäisiin tarpeettomina, Jumalan sana jatkaa voittokulkuaan. Väkinen Jumalan sana ei tarvitse julistaa. Pölyn pudistaminen jaloista on osoitus, ettei opetuslapsilla ole mitään tekemistä kyseisen kaupungin kanssa. Jakeessa 11 käytetty sana tiestä tarkoittaa leveää tietä, mahdollisesti aukiotakin. Matteuksen evankeliumissa todetaan, että lavea tie vie kadotukseen (Matt. 7: 13). Jeesus totesi, että Sodomian kaupunki pääsisi vähemmällä kuin sellainen kaupunki. Vanhan testamentin mukaan Sodomian päälle ”Herra antoi sataa taivaasta tulta ja tulikiveä” (1. Moos. 19: 24 - 28).

Korasinin ja Betsaidan juutalaiset kaupungit tuhoutuivat. Ne eivät vastaanottaneet Jeesuksen opetusta. Sen sijaan pakanalliset kaupungit Tyron ja Sidon menestyivät. Luukas varoittaa seurakuntiaan, mitä voi tapahtua, jos Jumalan sana ei oteta vastaan. Säkki, tuhka ja katumus tuo mieleen profeetta Joonan toiminnan Niiniven kaupungissa ja kaupungin katumuksen sekä kaupungin tuhon perumisen (Joonan 3). Kapernaumin kohtalo muistuttaa profeetta Jesajan kirjassa olevaa pilkkalaulua Babylonin kuninkaan kukistumisesta (Jes. 14: 13 - 15).

Epistola (kreikkalaisen ja slaavilaisen käytännön mukaan)

(1. Kor. 4: 9 – 16)

”Veljet, Jumala näyttää asettaneen meidät apostolit vihoviimeisiksi: olemme kuin kuolemaantuomitut areenalla, koko maailman katseltavina, enkelien ja ihmisten. Me olemme hulluja Kristuksen tähden, te viisaita Kristuksessa. Me olemme heikkoja, te voimakkaita; teitä kunnioitetaan, meitä halveksitaan. Yhä edelleen me kärsimme nälkää ja janoa ja kuljemme puolialastomina, meitä pahoinpidellään, me vaellamme paikasta toiseen ja hankimme toimeentulomme omin käsin kovalla työllä. Meitä herjataan, mutta me siunaamme. Meitä vainotaan, mutta me kestämmme. Meistä puhutaan paha, mutta me puhumme hyvää. Tähän päivään saakka olemme olleet koko maailman kaatopaikka, ihmiskunnan pohjasakkaa. En kirjoita tätä tuottaakseni teille häpeää, vaan ojentaakseni teitä kuin rakkaita lapsiani. Vaikka teillä Kristukseen uskovina olisi tuhansia kasvattajia, teillä on vain yksi isä. Minähän teidät olen evankeliumia julistamalla synnyttänyt Kristukseen Jeesukseen uskoviksi. Kehotan teitä siis noudattamaan omaa esimerkkiäni.”

Tämänpäiväisen tekstin ymmärtämiseksi pitää olla hieman taustatietoa. Paavalia on kritisoitu Korintissa. Sinne oli syntynyt ”puolueita” asettuen aina jonkin tietyn kirkollisen toimijan kannattajaksi jotain toista vastaan. Näin Paavalillekin oli muodostunut oppositio. Osaan korinttilaisista vaikutti yksi sen ajan suurista filosofioista: stoalaisuus. Sen mukaan viisaus on kuninkailla. Juuri ennen tekstimme alkua, Paavali oli kirjoittanut korinttilaisille: ”Te olette näköjään jo kylläisiä, teistä on tullut rikkaita, olette päässeet kuninkaiksi – toisin kuin me.” Paavali oli arvostellut opposition toimintaa sarkastisesti, nyt hän siirtyy ironiaan. Hänen sanojensa merkitys on erilainen kuin tavallisesti, usein juuri päinvastainen.

”Olemme kuin kuolemaantuomitut areenalla, koko maailman katseltavina” viittaa roomalaiseen sirkusareenaan, jolle kuolemaantuomitut joutuivat kärsiäkseen tuomionsa yleisön edessä. Paavali kuvaa julistajia kärsivinä ja taisteluissa olevina, mutta korinttilaisia jo tulevan Jumalan valtakunnan omistavina. Julistajat ovat hulluja, heikkoja ja halveksittuja, korinttilaiset viisaita, voimakkaita ja kunnioitettuja. Tämä siis pitää ymmärtää juuri päinvastaisesti.

Paavali kuvaa julistajan työn vaikeuksia: pahoinpitelyt, jatkuva matkustaminen, itsensä elättäminen omalla työllä, ihmisten pahanpuhuminen. Tässä kuvataan kaikkein pahinta mahdollista, mitä ihmisen voi kokea. Kaikkeen tähän apostolit suhtautuvat siunaamalla vainoajia.

Paavalin kirjoittaman tekstin tarkoitus on ojentaa korinttilaisia, niin kuin ojennetaan ”rakkaita lapsia”. Paavali toteaa, että korinttilaisilla on voinut olla paljon (tuhansia) kasvattajia, mutta heillä on kuitenkin vain yksi isä. Sana kasvattaja tässä yhteydessä tarkoittaa luotettua orjaa, jonka tehtävä oli saattaa poikia ja ohjata heitä oikeaan elämään, he eivät olleet kuitenkaan opettajia sanan nykyisessä mielessä. Paavali on isä siinä mielessä, että hänen julistamansa evankeliumin tuloksena korinttilaiset olivat menneet kasteelle ja syntyneet uudestaan.

”Kehotan teitä siis noudattamaan omaa esimerkkiäni.” Kristuksen elämä on malli jokaiselle kristitylle. Meidän tulee elää olemalla kuin ”peilejä”. Toimintamme tulee olla sopuosoinnussa Kristuksen toiminnan kanssa. Paavali pyrki toimimaan näin ja siksi hän on esimerkki siitä, miten tulisi toimia.

Evankeliumi (vaihtoehto 1, slaavilaisessa käytännössä yhden apostolin päivänä)

(Matt. 9: 36 – 10:8)

”Siihen aikaan kun Jeesus näki väkijoukot, hänet valtasi sääli, sillä ihmiset olivat nälkänsissä ja heitteillä kuin lammaslauma paimenta vailla. Silloin hän sanoi opetuslapsilleen: ”Satoa on paljon, mutta sadonkorjaajia vähän. Pyytäkää siis Herraa, jolle sato kuuluu, lähettämään väkeä elonkorjuuseen.” Jeesus kutsui kaksitoista opetuslastaan luokseen ja antoi heille vallan karkottaa saastaisia henkiä ja parantaa kaikkia tauteja ja vaivoja. Nämä ovat niiden kahdentoista apostolin nimet: ensimmäisenä Simon, toiselta nimeltään Pietari, ja hänen veljensä Andreas, Jaakob Sebedeuksen poika ja hänen veljensä Johannes, Filippus ja Bartolomeus, Tuomas ja publikaani Matteus, Jaakob Alfeuksen poika ja Taddeus, Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, joka sitten kavalsi Jeesuksen. Nämä kaksitoista Jeesus lähetti matkaan annettuaan heille ohjeet: ”Älkää menkö vierasheimoisten keskuuteen älkääkään mihinkään Samarian kaupunkiin. Sen sijaan menkää Israelin kansan eksyneiden lampaiden luo ja julistakaa: Taivasten valtakunta on tullut lähelle. Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa spitaalisia ja ajakaa pois pahoja henkiä. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa.”

Nähdessään kansanjoukot Jeesuksen valtasi sääli, siis Hän tunsu murhetta, halusi auttaa heitä. Lammaslauma ja paimen olivat osa tuon ajan puhetapaa (esim. 4. Moos. 27: 17; Hes. 34: 5). Näitä termejä käytettiin sekä poliittisessa että uskonnollisessa yhteydessä. Tällä väkijoukolla ei ollut oikeaa paimenta, sillä heidän johtajansa käyttivät heitä hyväkseen. Oikea paimen tai johtaja on se, joka välittää laumastaan.

”Satoa on paljon” on positiivinen sana, sillä on mahdollisuus saada jotain paljon. Tässä yhteydessä sato tarkoittaa kansanjoukkoja, joita Jeesus kohtasi. Nämä olivat halukkaita vastaanottamaan Jumalan valtakunnan. ”Sadonkorjaajia on vähän” kuvaa tilannetta ensimmäisissä seurakunnissa, mutta sopii myös hyvin nykyhetkeen. Sadonkorjaaja on apostoli tai seurakunnan hengellinen työntekijä (papisto). Hengellinen työ on vaativaa. Tilanne vaatii rukousta, että saadaan paimenia ja että he jaksavat työskennellä. Herra, jolle sato kuuluu, on itse Kristus.

”Jeesus kutsui kaksitoista opetuslastaan” osoittaa, että Jeesuksen laajemman opetuslapsijoukon yhteydessä on pienempi ydinryhmä. He kuuluvat kaikkien opetuslasten joukkoon, mutta tarvittaessa he toimivat erillään muusta joukosta. Luku kaksitoista edustaa Israelia, sen kahtatoista heimoa. ”Antoi heille vallan” löytyy paitsi Matteukselta, myös Markukselta ja Luukkaalta. Näillä kahdellatoista on tiettyjä oikeuksia, mitä muilla opetuslapsilla ei ole. Nämä Jeesus itse kutsui opetuslapsikseen. Luku kaksitoista tulee Israelin kahdestatoista heimosta ja kertoo Israelin palauttamisesta ennalleen (uudistuneessa muodossa). Kirkko on tämä uusi Israel. Vaikka Matteus on kertonut aikaisemmin vain neljän opetuslapsen kutumisesta, niin teksti edellyttää, että nämä kaksitoista on kutsuttu opetuslapsiksi jo aikaisemmin.

Apostolit esitellään pareittain. Tämä voi johtua siitä, että Jeesus lähetti heidät pareittain tekemään työtä (vrt. Mark. 6: 7).

Tämä on ainoa kerta, kun Matteus käyttää heistä nimitystä apostoli. Apostoli tarkoittaa henkilöä, jonka Jeesus on lähettänyt, sana apostoli voidaan kääntää suomeksi sanalla lähettiläs. Apostolien lukumäärästä on eri yhteyksissä esitetty erilaisia lukuja. Yleisin käytetty luku ortodoksisessa kirkossa on 70. Luukas kirjoittaa: ”Herra valitsi vielä seitsemänkymmentäkaksi opetuslasta ja lähetti heidät ” (Luuk. 10: 1) ja tämä lienee suurin luku, jota apostoleina pidetään. Apostoli Paavali kirjoitti: ”Sen jälkeen hän ilmestyi samalla kertaa yli viidellesadalle veljelle” (1. Kor. 15: 6), mutta näitä ylösnousseen Herran kohdanneita ei pidetä apostoleina.

Luettelo apostoleista pienin poikkeuksin löytyy myös Markuksen (Mark. 3: 16 – 19) sekä Luukkaan (6: 12 – 16) evankeliumeista sekä Apostolien teosta (Ap.t. 1: 13). Matteuksen kohdalla on maininta publikaani, joka tarkoittaa tullimiestä, veronkerääjää (Matt. 9: 9). Juudaksen kohdalla on lisänimi Iskariot. Sen merkitys voi jäädä tuntemattomaksi. Yleisin selitys on, että se tarkoittaa ”mies Keriotista”. Se voidaan jotenkin yhdistää myös ajatukseen, että hän oli yksi tikarimiehistä, jotka kapinoivat Rooman valtaa vastaan. Mahdollista on, että Iskariot liittyisi sanaan valehtelija. Näiden

selitysten lisäksi on muitakin selityksiä tälle lisänimelle. Apostolien luettelo nimien muodossa voi viitata siihen, että piti määritellä, ketkä ovat apostoleja, erotukseksi vääristä apostoleista.

Apostolit olivat tavallisia kansan miehiä. Naisia heidän joukossaan ei ole, vaikka Jeesuksen seuraajien joukossa naisia onkin, myös hyvin arvostettuina. Ammatiltaan suurin osa oli kalastajia, Matteus oli tullimies. Tuohon aikaan myös ”tavalliset ihmiset” tunsivat kirjoitukset eli meidän Vanhan testamenttimme.

Jeesus antaa ohjeen, jonka mukaan apostolit eivät saa mennä vierasheimoisten eikä samarialaisten keskuuteen, vaan heidän tulee toimia Israelin eksyneiden lampaiden luona. Myöhemmin Matteuksen evankeliumissa on lähetyskäsky, jossa kohteena ovat ”kaikki kansat” (Matt. 28: 19). Jo aikaisemmin Matteus toteaa: ”Maaherrojen ja kuninkaidenkin eteen teitä tullaan viemään minun takiani, todistukseksi heille ja kansoille” (Matt. 10: 18). Todennäköisesti tässä kohdassa Matteus halusi korostaa, että ensin on saarnattava evankeliumia israelilaisille. Näin juutalaiset eivät voi väittää, että he eivät olisi kuulleet evankeliumia.

Israelin kansan eksyneet lampaat on viittaus profeetta Hesekielin kirjaan (Hes. 34: 2 – 6). Siinä on viittaus niihin lauman jäseniin, jotka ovat joutuneet eksyksiin. Apostolien tehtävä on koota lauma uudelleen kasaan.

”Taivasten valtakunta on tullut lähelle” kertoo tehtävän kiireellisyydestä. Johannes Kastaja aloitti toimintansa sanoilla: ”Kääntykää, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle!” (Matt. 3: 2). Jeesus itse aloitti toimintansa samoilla sanoilla (Matt. 4: 17). Opetuslasten tehtävänä on julistaa tämä sanoma. Edelleen se on Kirkon tehtävä tässä maailmassa. Jumalan valtakunta lähestyy, ihmisten tulee omaksua oikea elintapa ja pyrkiä taivasten valtakuntaan. Paitsi julistusta, Jeesus kehottaa apostoleja myös parantamaan ihmisiä.

”Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa” merkitsee, että tehdystä työstä ei saa vaatia palkkaa. Pyhää Henkeä ei voi myydä. Tässä korostetaan apostolin nöyryyttä ja omistamattomuutta. Toisaalta evankeliumin julistaja on oikeutettu elantoon (”Työmies on ruokansa ansainnut”, Matt. 10: 10). Tässä asiassa on oltava tasapaino. Kirkon työntekijä ei saa mennä käsi ojossa. Mutta seurakunta on velvollinen järjestämään asian niin, että työntekijän eläminen on turvattu. Eri paikoissa tämä asia on järjestetty eri tavoin.

Evankeliumi (vaihtoehto 2, slaavilaisessa käytännössä useamman apostolin päivänä))

(Luuk. 10: 16 – 21)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Joka kuulee teitä, kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut. Mutta joka hylkää minut, hylkää sen, joka on minut lähettänyt.” Ne seitsemänkymmentäkaksi opetuslasta palasivat iloisina ja sanoivat: ”Herra, pahat hengetkin tottelevat meitä, kun käskemme niitä sinun nimessäsi.” Jeesus sanoi heille: ”Minä näin, kuinka Saatana sinkoutui taivaasta kuin salama. Niin, minä olen antanut teille vallan: te voitte polkea käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä se vahingoita teitä. Mutta älkää siitä iloitko, että henget teitä tottelevat. Iloitkaa siitä, että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan.” Silloin Pyhä Henki täytti Jeesuksen riemulla, ja hän sanoi: ”Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä, että olet salannut tämän järkeviltä ja viisailta mutta olet ilmoittanut sen lapsenmielisille. Näin sinä, Isä olet hyväksi nähnyt”

Opetuslapsen kuuleminen merkitsee Kristuksen kuulemista. Hänen kuulemisensa merkitsee Jumalan kuulemista. Jeesus lähetti opetuslapsensa etukäteen niihin kaupunkeihin ja kyliin, minne Hän oli menossa.

Nyt opetuslapset palasivat ja kertoivat, mitä tapahtui, kun he toimivat Jeesuksen nimessä: ”pahat hengetkin tottelevat meitä”. He ymmärtävät, että toiminnan todellinen voima tulee Jeesuksesta, ei heistä itsestään. Heidän ilonsa voi liittyä siihen, että lähettäessään nämä seitsemänkymmentäkaksi (tai seitsemänkymmentä) Jeesus ei luvannut heille, että he kykenisivät toimimaan pahoja henkiä vastaan. Tällaisen lupauksen Jeesus oli antanut aikaisemmin, lähettäessään kaksitoista opetuslastaan julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita (Luuk. 9: 1).

Jeesus totesi opetuslapsilleen: ”Minä näin, kuinka Saatana sinkoutui taivaasta kuin salama.” Tällä sanomisella Jeesus viittaa siihen, että opetuslapset voittivat pahat henget. Se voidaan myös ymmärtää niin, että aikaisemmin Saatana (nyt ajatuksena epäjumala) oli pakanallisten kansojen palveluksen kohteena ja opetuslasten toiminnan takia pakanakansat luopuvat Saatanasta ja kääntyvät oikean Jumalan puoleen, Saatana menettää kunniansa (vrt. Jes. 14: 15; Joh. 12: 31; Ilm. 12: 7 - 12). Käärmeet ja skorpionit ovat todellisia vaarallisia eläimiä Palestiinassa. Mutta ne ovat myös Vanhassa testamentissa olevia vertauskuvia paholaiselle. Maininta vihollisen voimasta tarkoittaa Saatanaa. Tässä ei siis puhuta maan pinnalla elävistä käärmeistä ja skorpioneista, vaan pahoista hengistä.

Opetuslapset olivat iloitseet siitä, että pahat henget tottelivat heitä. Jeesus kehoittaa iloitsemaan siitä, ”että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan.” Kyseessä on luettelo taivaan valtakunnan asukkaista eli niistä, jotka pelastuvat (Dan. 12: 1; Ps. 69: 29; 2. Moos. 32: 32).

Pyhän Hengen täytettyä Jeesuksen hän ylisti Jumalaa siitä, että Hänen julistuksensa on tämän maailman viisailta salattu, mutta sen ymmärtävät lapsenmieliset. Tämä jae on kirjoitettu ylösnousemususkon valossa, siis Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen. Se tuo esille vastakkainasettelun viisaiden ja lasten välille. Tämän maailman viisaat eivät ymmärrä oman ajattelunsa lähtökohtien takia Jeesuksen opetusta (vrt. Luuk. 8: 10). Sen sijaan ne, jotka vastaanottavat Jeesuksen opetuksen avoimin mielin, kuten lapset, ymmärtävät Hänen opetuksensa. Todellakin, häpeällinen kuolema ja täydellinen tappio tuokin voiton. Tämän ymmärtämiseksi on tunnettava Jeesuksen Kristuksen ja Jumalan Isän välinen suhde sekä vastaanotettava ilosanoma uskolla.